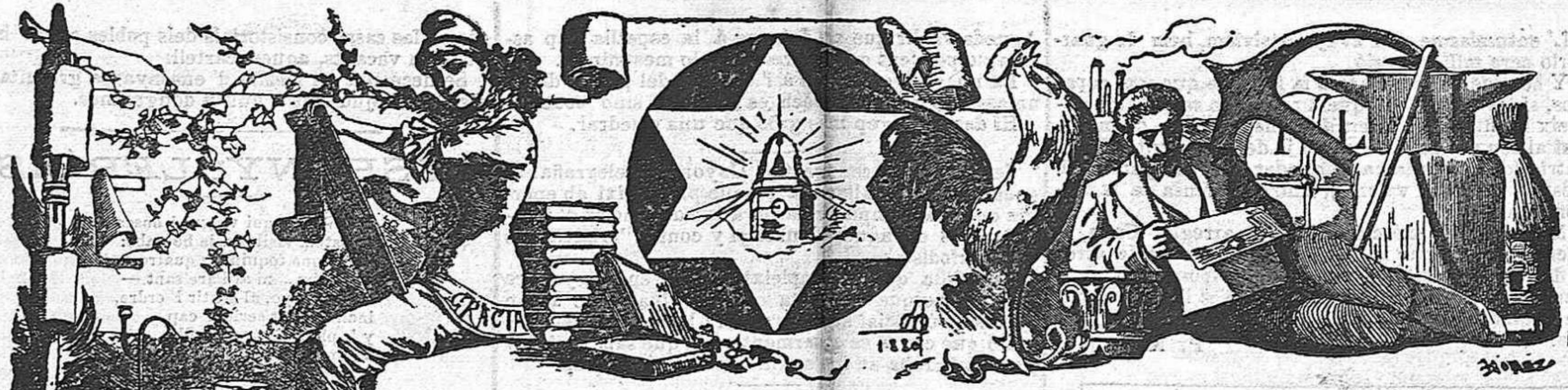

10/38

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

L' ENTUSSIASME DE CATALUNYA

CATALUNYA està ensopida. Veuen embarcar centenars y milers d' homes ab destino á Cuba y no se surt de pollaguera, y no s' entusiasma, y no venta las campanas, y no aixorda l' espay ab lo ximxim de las xarangas.

Aixís ho ha declarat *El Correo* de Madrid, un periòdic sagastí á outrance que viu xuclant la punta del tupé de D. Práxedes, com si signés lo murgó de la seva dida. Y l' *Correo*, naturalment, s' extranya moltíssim de la reserva qu' en aquest particular observa Catalunya, sent aixís que Catalunya—l' *Correo* ho sab de bona tinta—es la regió d' Espanya que monopolisa lo mercat de Cuba, la qu' explota la riquesa de la perla de las Antillas (crech que 's diu aixís).

L' apreciació del *Correo* peca de lleugera. Si fos veritat lo que suposa respecte á l' explotació de Cuba per Catalunya, res mes conforme ab la realitat de las cosas, que l' actitud del poble catalá.

En efecte: figuris el *Correo* que posseheix la casa en que té instaladas las sevas oficinas y que de repent en aquest edifici s' hi declara un incendi formidable. ¿Qué farà quan senti sonar los pitos de avis? ¿Qué farà quan veja als bomberos corrent desesperats ab las bombas y 'ls demés útils propis per apagar l' incendi? ¿Se posará á saltar y ballar plé de alegría?

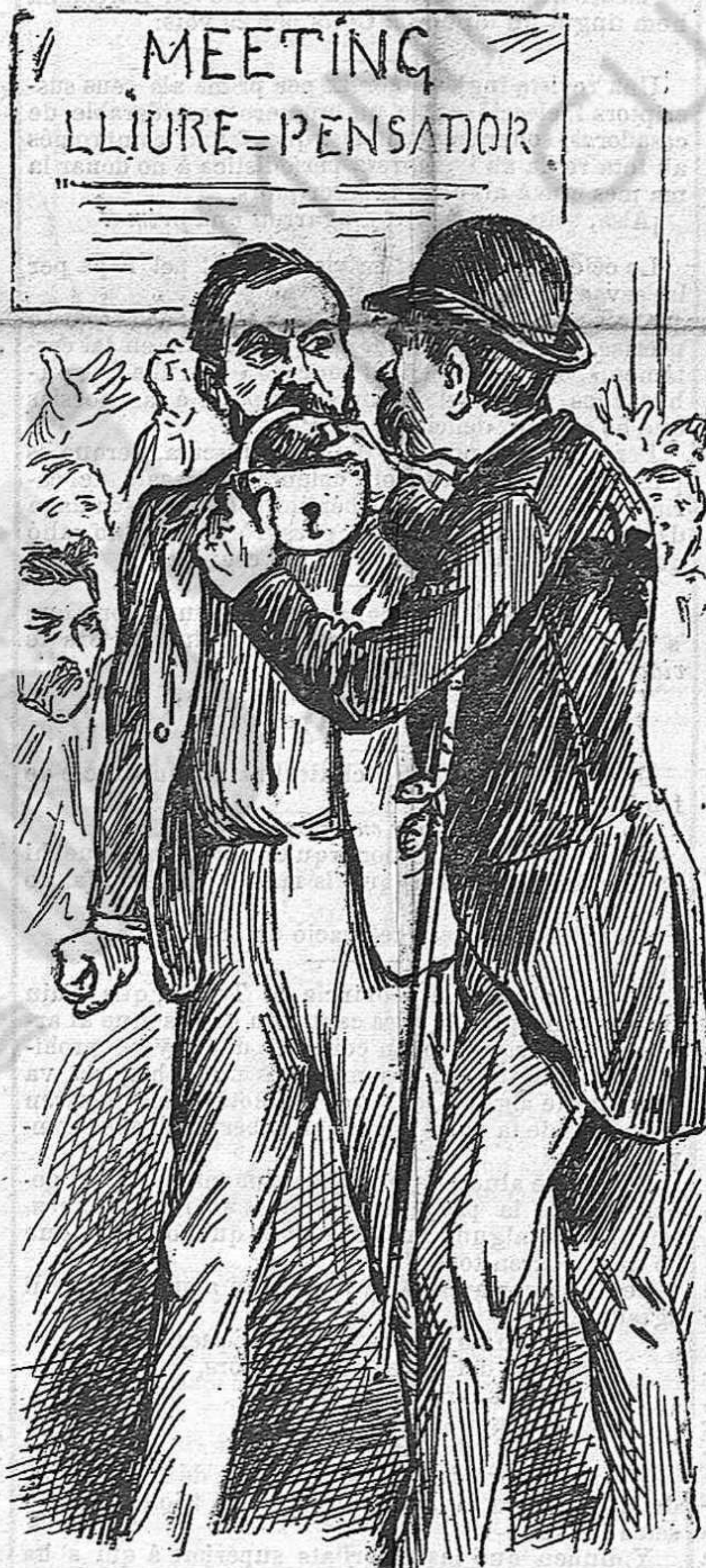
Me sembla á mí que per mes que l' auxili siga ràpit y eficaç no li quedarán gayres ganas d' entusiasmar-se, ni d' entregarse á certas expansions. Lo cor se li tornarà petit y se li arronsará l' llombrigo. Estará sobresaltat, y la imaginació no deixarà de representarli los grans perjudicis que li ocasionará aquell accident, á pesar de la diligencia, l' valor y la pericia que despleguin los encarregats de combatre'l.

Donchs en mejors proporcions, perque no 's tracta de una sola casa, sino de un gran tros de la patria espanyola, contempla Catalunya lo foch de una insurrecció parricida, apoderantse de la isla de Cuba, foch malehit que no pot apagarse ab aygua, sino ab raudals de sanch dels fills d' Espanya.

Y fins si fos cert que Catalunya—conforme suposa *El Correo*—explota aquell pais, ens trobariam los catalans en la situació del hisendat que veu cremarseli la hisenda. ¿Tindrà may, aquest, rahó de alegrarse per tal motiu?

Ja veu *El Correo* com en sa ceguera pera mortificar á Catalunya, á qui mortifica, ataca y atropella realment, es á la rahó, á la lògica y al bon sentit.

L' INQUISICIO MODERNA

Una de dos: no parlá, ó bé ferho en castellá.

Pero no es cert lo que tan lleugerament suposa l' periòdic de cámara de D. Práxedes.

Un poble que treballa y produheix, y que may ha escatimat los sacrificis que se li han exigit en defensa de la mare patria, no pot dirse qu' exploti á un altre poble germá, si 's limita á concorre al mercat de aquest enviant'hi 'ls seus productos.

¿En quin mon viu *El Correo*, per creure lo contrari?

Los explotadors de Cuba no son los industrials no son los comercants, no son, ni serán, ni poden ser may los que compleixen la missió de progrés propia de tots los pobles civilisats, que robusteixen los fonaments de la independència y de la integritat nacional amarrant ab la suor del seu front la cals que serveix per edificarlos.

Los explotadors de Cuba son los burócratas; los munyidors de la pacífica vaca, qu' exprimeixen lo bragué fins á extenuarla.

No 's fan armas á Cuba ni contra 'ls teixits catalans, ni contra las farinas castellanas, ni contra 'ls vins de todas las regions d' Espanya que 'n produheixen y n' hi envian. En tot cas, y baix l' aspecte mercantil, contribuheixen al foment de la insurrecció 'ls mals governs que per móvils interessats aixecan una barrera insuperable als sucres que allí 's produheixen, y sostenen lo monopoli del estanch contra 'l tabaco de aquella hermosa y desgraciada regió.

Aquests governs sense previsió y sense conciencia son los únics explotadors de Cuba.

Y 'ls seus errors y la voracitat insaciable dels amigatxos que envian á *desadministrar* l' isla de Cuba, ha de saldarlos la nació ab los seus caudals y ab la sanch de las sevas venas.

Catalunya contribuheix al sacrifici, com las demés regions espanyolas, en la proporció que li correspon, resignada y sense exhalar una queixa. Pero no pot entusiasmar-se.

Las desventuras nacionals—y una gran desventura es la guerra separatista—únicament poden entusiasmar als que han perdut lo sanderi, y l' temperament catalá, serió y reflexiu, está tan apartat de las aventuras caballerescas de D. Quijote de la Mancha, com de las espatotxadas de tants y tants Sanchos Panzas com pululan en las filas dels partits polítics avuy en joch, que sols aspiran á la possessió y govern de las *Insulas Baratarias*, pel compte que 'ls té la seva explotació desenfrenada.

Als pobres soldats que en cumpliment de son deber van á la guerra, als infelissos reservistas arrancats dels brassos de las sevas familias, els veyém partir ab carinyo; pero ab tristesa, y sense entusiasme.

Sabém de sobras que cumplirán tots ells ab los sagrats debers que la patria 'ls imposa.

¿Estiguessem tan segurs de aixó respecte als que van á Cuba, no ab lo fusell als dits, sino ab la credencial á la butxaca.

L'entusiasme que avuy estalviem, hem de guardar-lo pera millor ocasió.

Y hem de treurel ab tota la forsa de que som capassos, si las virtuts de aquest poble tan suferit que nuditreix las filas del exercit de Cuba, se posan de manifest al seu dia en defensa no ja de la integritat de la patria (que aquesta ha de quedar ben assegurada ab l'esfors de tants valents), sino en defensa de la vergonya nacional.

Mes clar: si l'exercit després de arreglar Cuba, se decideix a arreglar la Península, arrancant de arrelly destruhint totas las trabas que s'oposan a la regeneració de la patria, llavors se veurá si l'entusiasme de Catalunya 's desborda y surt de mare.

P. K.

En un periódich de Madrid s'ha llegeix lo següent:

«Se diu qu'en Cánovas está d'acort ab en Pau Iglesias pera que vajan a las Cortis próximas a'guns diputats socialistas.»

Si la noticia es certa, y l'fet arribés a realisar-se, resultaria l'últim extrem de la despreocupació.

Pero la mera circumstancia de ferla pública indica ja per ella sola que l'desgabel en lo nostre país ha arribat ja al últim límit. Tot es possible aqui menos que 'ls partits populars s'entenguin pera pendre lo qu'es seu, ab la forsa del número ó ab l'empenta de la indignació.

En una de las sessions qu'está celebrant actualment a Bruselas l'Unió interparlamentaria per la pau, digné un orador:

«No es possible la abolición de la guerra. Si en lo mon no quedassen més que dos homes es segur que guerrearían per qualsevol desavinensa que tinguessen lo dia menos pensat, hasta per sobre la manera de senyarse.»

Es veritat: las qüestions que han fet sempre derramar mes sanch, son las qüestions religiosias.

A Fransa las *moras* no maduran tan fácilment com a Espanya.

Los francesos, sense encomenarse a Déu ni al diable han posat prés al cónsul nort-american de Madagascar que conspirava ab los indigenas contra la República francesa, y després de passarlo per un consell de guerra l'han condemnat a 20 anys de presidi.

Los yankees han entaulat desseguida una reclamació exigint la llibertat del prés y una indemnisació de un milió de duros; pero 'ls francesos han respost que no n'hi ha de fets, y que al cónsul conspirador li farán la vida durant 20 anys, cumplint puntualment la sentència del tribunal militar.

Y ja veurán com los Estats Units se donarán per convenuts. Ells prou buscavan un'altra *mora*; pero s'haurán de contentar ab las punxas del esbarzer.

Ultimament la sala de vacacions de l'Audiencia ha absolt al obrer Pere Secases, procesat per haverse negat a prestar jurament ab subjecció al ritual católich, davant del jutje municipal de Olesa de Montserrat.

No 'ns extranya l'absolució, dat que a pesar del gran desarrollo que vá adquirint l'ultramontanisme, la llibertat religiosa está consignada en las lleys del Estat.

Lo que si 'ns extranya es que un ciutadà pacífich s'haja de veure subjecte a un llarch procés sols per cumplir las prescripcions de la seva conciencia.

De com van las cosas de la Marina.

Un periodista que ha visitat fa poch l'arsenal de Cartagena, conta lo següent:

«Hi ha allí molts burros vells destinats a la venta. Un contractista ha adquirit las planxas de blindatge de un barco inservible al módich preu de *dos céntims* l'arroba, y com que no pot entrar al Arsenal a recullirlas, per impedirho certas prohibicions reglamentarias, será precis colocalas fora per entregárlas'hi, y l'arastre costará a l'Administració *sis céntims* per arroba. De manera que l'Administració per cada arroba de planxa hi perdrá *quatre céntims*.»

L'Administració espanyola, ab tots los seus reglaments se semblará al burro del quiento, que no podia caminar, porque a cada pas que donava, 's trepitjava l'ronsal.

D. Anton al anrse'n a pendre las ayguas de Santa

Agueda vá dir que no deixava a la espatlla cap assumpto pendent que 'l preocupés lo mes minim.

Ell no. Pero en cambi a l'espatlla del país li deixa un assumpto que tampoch es prudent, sino botarut.

Hi deixa un gep mes grós que una catedral.

Sembla que 'l senyor Cos Gayon ha telegrafiat al governador de Valladolid porque procedeix ab energia en los assumptos relatius a las denuncias d'irregularitats en aquell Municipi y contra 'ls agressors dels periodistas.

Ara falta que 's compleixi l'ordre en un y altre extrem, porque si resulta que la culpa es de algun escribent u oficial subaltern, será la cansó de sempre.

Lo que convé es escarmentar als que saben nadá y guardá la roba en las manifasseries municipals.

Diu que han anat a Lourdes 15,000 pelegrins.

¡Quántas petxinas!

Perque pelegrins sense petxinas no 'ls concibeixo; pero han d'esser petxinas... menjadas, porque tampoch los pelegrins las portan ab carn y tot.

En un dels colegis electorals de Fransa ha passat en las últimas eleccions un fet notable per la seva novetat.

En lo cantó de Collobriers varen constituirse las mesas electorals, pero no hi van compareixer electors. A última hora quan anava a ferse l'escrutini, se presentá un elector, Mr. Requiston, ab la candidatura en una má y la cédula electoral a l'altra. Va depositá 'l seu vot, y al obrirse l'urna resultá que l'elector s'havia votat a n'ell mateix.

Y en l'inaugural del Consell, que tingué lloch a Tolon, va assistir'hi Mr. Requiston com a conseller pel seu districte.

Y que no se li pot disputar l'acta, porque es elegit per *unanimitat*.

Encare que no en tal extrem, pero en Barcelona hem tingut un diputat a Cortis per 29 vots.

Una revista inglesa ofereix per prima als seus subscriptors l'elecció entre un número considerable de casadoras, solteras y viudas, que s'han compromés ab tota regla ab l'empresa periodística a no donar la ma mes que a algun dels suscriptors.

¡Alsa, solters, a veure si agarreu una *prima*!

Lo célebre Carulla s'ha vist felicitat pel Papa per las sevas poesias.

Aixís com los autors ab publicar alguna colecció de poesias, posan a las que ho son: «premiada en tal certámen,» «distingida en tal concurs,» Carulla pot publicar los parts del seu ingeni y posar a las poesias que ho siguin: «felicitada pel Papa.»

Pero que ho posi en lletra majúscula, porque 'ls papas felicitan cosas molt dolentas, obcecats pel carinyo paternal; y si 'l telebérrim poeta 's descuidava de la P. grossa, al llegir la poesia 's creuria ab rahó que la felicitació era efecte d'una ceguera.

Un colega de Madrid dona compte d'una dona que 's va tirá d'una finestra al carrer, y diu que era de *vida alegre*.

Será errada de un caixista, que posá *alegre* per *trista*.

Un periódich monárquich titala aixís un article de fondo:

Lo que hay que hacer en Cuba.

Quan los periódichs monárquichs diuhen lo que hi ha que fer, es proba de que 'ls monárquichs no fan lo que denrian.

A confessió de part, relevació de proba.

En un poble de la provincia de Toledo, que 's diu Bargas, uns quants joves cantavan coplas que al arcalde no li esqueyan, en concepte d'ell, y va prohibí que 's cantessen. Los minyons no l'obehiren, va fé agafarne alguns, los altres s'amotinaren y obriren las portas de la presó posant en llibertat als seus companys.

L'arcalde aludit en las coplas demaná aussili al governador de la provincia, y aquest va fer que anessen al poble alguns guardias civils que foren los que ho apaciguaren tot.

Vegi, senyor arcalde de Bargas, si aquesta copla li agrada.

Si no hi haguessen caciques que del poble 's fan senyors, no 's farian arcaldades ni molestos cansons.

L'ajuntament de Sayalonga; poble de la provincia de Málaga, deu al mestre d'estudi la friolera de pesetas 15,000.

Y diuhen que las autoritats superiors a qui s'ha presentat la queixa, se l'han escoltada com qui sent ploure.

Lo millor sería que per provehir las escolas, se po-

sés en las casas consistorials dels pobles ahont hi haguessen vacants, aquest cartell:

Se necessita un mestre d'ensenyansa gratuita. La plassa s'adjudicará a qui 'n dongui mes.

ESPANYOLERIAS

—Vingui qui vingui a buscars no estém visibles, ja ho sabés: hasta que toquin las quatre, no rebém... ni al Pare sant.—

Lo lacayo, al sentir l'ordre, inclina molt serio 'l cap y 's planta de centinella a la porta del despaig, mentres l'insigne Romero y 'l ministre d'Ultramar se fican dintre del quarto somrient y agafats del bras.

Potser tractarán de Cuba; potsé 's juntan per buscar un recurs suprm per treure lo carro del pedregal; potsé... Mes la porta 's tanca, y al senti 'l cop que ha donat, lo fidelíssim lacayo comprenent que alló va llarch s'assenta, encén un pitillo y desplega l'*Imparcial*.

Passa un moment.—¿Don Francisco? —No 's pot veure: está ocupat allí dintre.

—Si que ho sento.

¿Y 'l ministre d'Ultramar? —També té feyna allí dintre.

—¿Ab don Francisco? —Cabal: s'han tancat no fá molt rato.

¿Y no sab qu' es lo que fan? —No senyor; l'única cosa que m'acaban d'ordenar, es que ara, vingui qui vingui, no 'l poden rebre.

—M sab mal, porque 'ls hi portava un *parte* urgentíssim, que ha arribat ara mateix de l'Habana.

—Fill, jo m'haig de concretar a executar lo que 'm manan. Si 's vol aguardar... —Veyám potsé acabin desseguida — L'emissari busca un banch, pren una posició cómoda y 's determina a esperar. Transcorre un llarguissim rato y vé un altre visitant.

—¿Don Paco? —No está visible.

—¡Malament! ¿Y don Tomás? —¿Lo d'Ultramar? Idem idem: tampoch se pot destorbar.

—M'esperaré. —Cóm li sembli. Prengui assiento en aquest banch. — Passa mitj' hora ben bona y entra un altre senyó. —¿Está visible 'l senyor Romero? —Tant ell com lo d'Ultramar son aquí, dins d'aquest quarto.

—¡Hola! ¿Están conferenciant? —Així ho sembla.

—Donchs m'espero: duch *partes* de gravetat. — Passa un quart ne passa un altre y un altre després... ¿Qué fan allí dins los dos ministres? —Tan difícil y euredat es l'assumpto que 'ls ocupa, que ab tant rato d'enraonar no l'han sapigut resoldre.

Los tres qu'están esperant comensan a impacientarse; lo lacayo dorm... ¡Qui sab! —¿Si donguessim una ullada mirant pel forat del pany! —Potser sí.

—Vaig a probarho. —A veure, guayti qué fan. — L'homé s'acosta a la porta, pega llambregada y... ¡Ah! —¿Qué? —Vinguin aquí y escoltin. —¿Quedarán espatarrats! — En efecte: 'ls dos ministres s'están allí dins jugant al *tutti* ab molta frescura, y en 'quell moment se sent clar com lo d'Antequera crida: —¡Las quaranta! Jo hi guanyat.

C. GUMÁ.

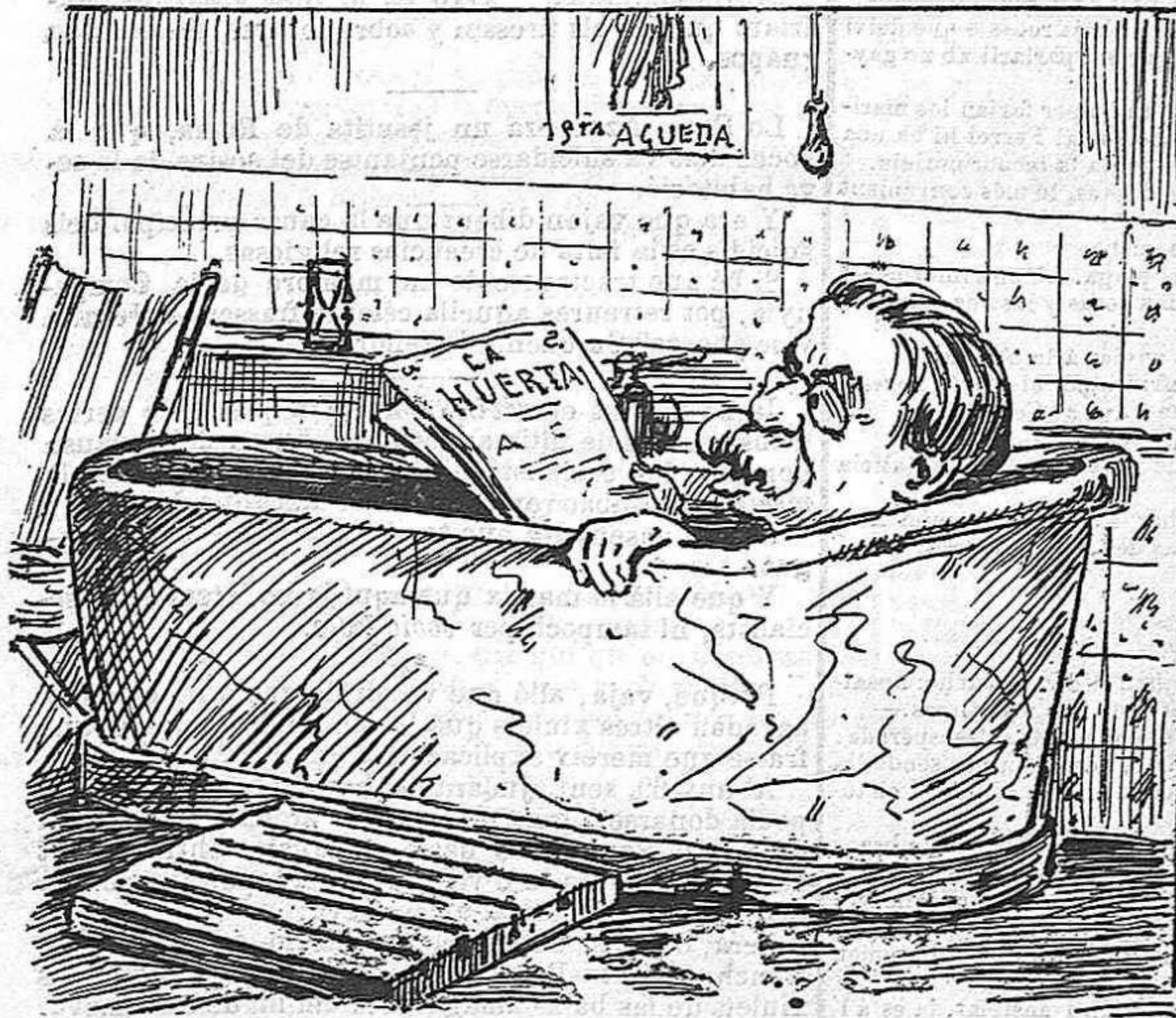
PROTESTÉM; CLÀ Y CATALÀ

En la reunió que 'ls lliure-pensadors celebraren lo dimenje passat en lo Circo Ecuestre, lo delegat de l'autoritat gubernativa retirá la paraula a un orador no més que perquè parlava en català.

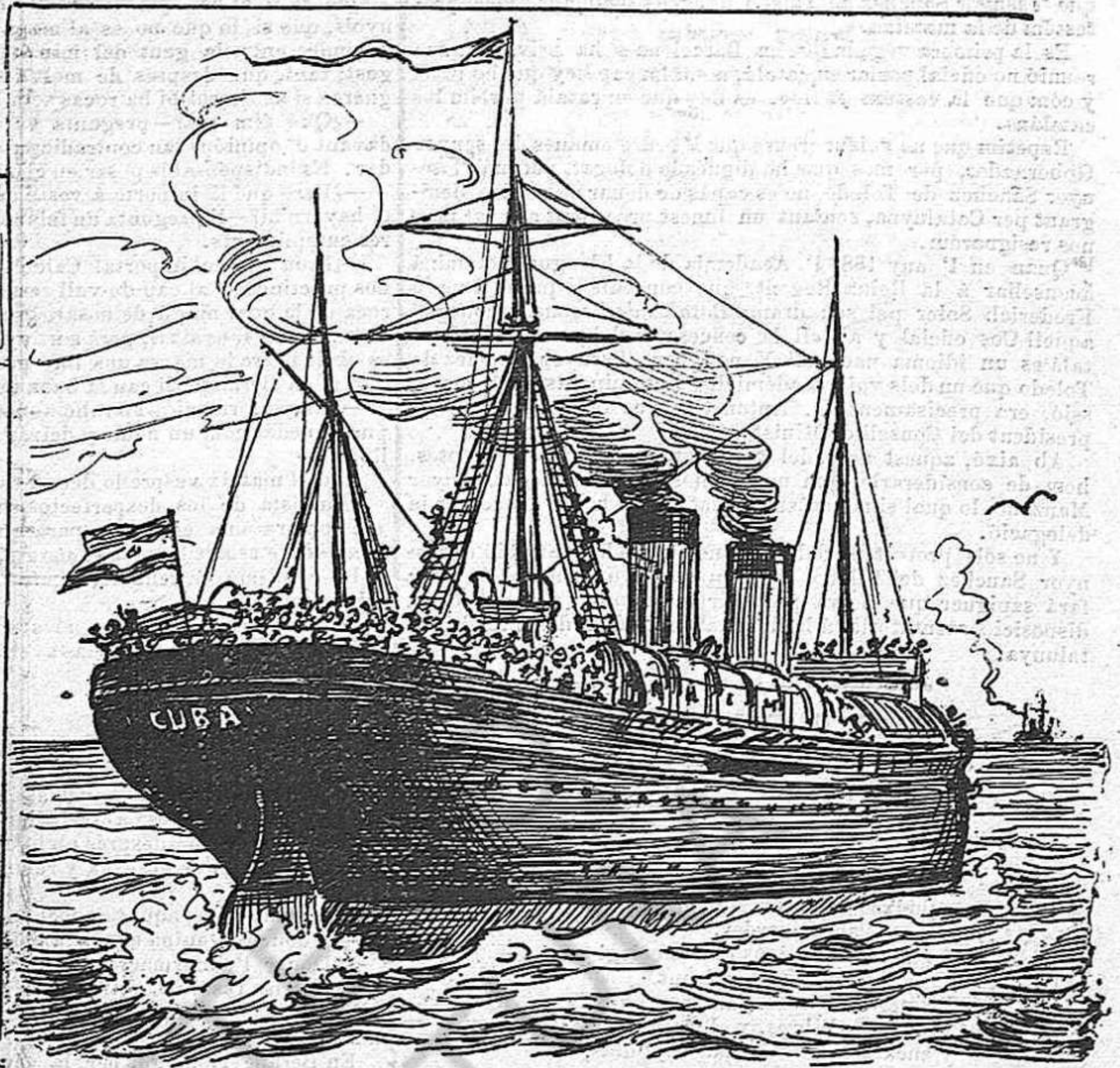
Digné 'l delegat que feya aixó per ordre del senyor Gobernador, nósaltres que no volém creure

DELICIAS D' ESPANYA

Mentres uns las ayguas prenen per está mes sans y bons,

los altres passen las ayguas per rompres la nou del coll.

Aquí teniu demostrat lo qu' es un acorassat.

Aquest es l' estat actual de nostra forsa naval.

Roch. Al arribar á la plassa de la població la professó tirá per un itinerari que no era 'l senyalat, y va continuar sense capellans, perque tot lo clero ab los recorts se separaren del acte.

Aixís va ser que la professó catòlica va tornar-se civil. Mes ben dit: una professó catòlica que 's va civilisá.

D. Antón Cánovas va arribar á Vitoria avans que la familia de la Regent, y li varen tocar la marxa real. Y ara que m' en recordo, també 's va tocar la marxa real á un caball de D. Alfonso XII que va guanyá en una carrera verificada en l' hipódromo d' aquesta eintat.

Parlant d' un jesuít que ha violat á una noya de set anys, diu un periódich castellá:

—¡Valiente cafre!

No fassi tant disfavor á ne 'ls cafres, company; entre poch y massa.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Do-ro-te-a.
- 2.ª MUDANSA.—Pau.—Peu.—Piu.—Pou.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—La esposa del vengador.
- 4.ª TERS DE SILABAS.—CA RA CAS
RA TE TA
CAS TA NYA
- 5.ª GEROGLIFICH.—Com mes casats, menos solters.

Ha endevinat totas las solucions Clara d' ou: las de la Xarada, la Mudansa, 'l Ters de silabas y 'l Geroglífich, E. Nomigra y 'l Geroglífich, Galán per tot y Sama 's Rama.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Sarevilo, Juliol, P. Pujol y P., R. Carrera, B. Ciurimball, Pep Treynina, Un camalich vilafraquí, Pepet Adaball, Joseph B., Joan de la Carbassa gran, R. Pujol, F. Siret d' Arbós, Un matorri, A. Bertran, S. Pitorro, Noy de Lleyda, Butifarra de la Barceloneta, Ll. Refart, A. Suñer, R. Alonso, Mico Maco, Capirote, E. Llava-

yol, J. Gay, T. Brufau.—Lo que 'ns envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadans Joaquim Oller, Un Darnstuhench. L' Ange Gardien, Mistets de Castellá, Jeph de l' Hostia, Clara Dou, Sanch d' orxata, F. Ribas, Galan per tot, Jaumet Bolera, J. Avelá, Gonnella poétich, D. S., Un aprenent d' artista.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Rossendo Pons: La carta oberta la tenim guardada en cartera per quan li toqui 'l torn.—Tonet Brufau: Admés lo que 'ns envia.—Quimet de las Coplas: També la Diplomacia.—Follet: Van bé las tres poesias y las publicarem.—F. Renóm: La lleira es bona; tant ho fossen los versos.—Jascinto Sa'a y Marigó: Entre 'ls versos 27 y 28 de la seva poesia, que queda admesa, hi falta un vers que tindria de remetre.—P. G. ané: Ho posém en cartera.—Jep de Jepus: Admesas las Tresilerias.—A. Juliá Pous: Aprofitarem l'as Espurnas.—Sauch de Cargol: Admesa la Menudenc a.—J. F. Llera: Sols podám aprofitar lo Trenca-caps.—Anton E. Ferrant: Aprofitarem la mudansa, y encare arreglant-la.—Moscatell: La carta es massa llarga pel poch interés que té.—E. Nomigra: Admesos Rombo y Cadena. A. Doris: Guardám la carta.—L. Iglesias: Admesa la poesia, encara que es molt llarga.—Pepet del Vend ell: L' idea seva, es molt gastada.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Centre, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—BARCELONA